

TRI PESME

stanoje makragić

MOJA LJUBAV

Kao Afrodita mlada i ljupka
Dolazi i seda do mene
Tužna i žalosna
Vesela i nasmešena
Obojenih noktiju i kose
Rumenih obraza i usana
Obesno se smeši i zabacuje kosu
U mirisu šumskih ljubičica
O da sam mlad
Kleknuo bih i poljubio njeno stopalo
I mesto gde nogom staje

Al' stara sam ja kurva
Video sam ovo i ono
Bio sam ovde i onde
Prošao sam sito i rešeto

Te se samo smeškam
Moja je pesma stara
»Nijedna djeva za nas nema čara«

Jer kad se svuče kad se okupa
Kad skine maglu s očiju
I boje s obraza noktiju i kose
Kad kažem postane obično ljudsko biće
Tad vidim svoju dušu
Malu i sitnu
Zaplašenu od života rata i smrti
U sitnim lažima i krupnim nevaljalstvima
Sa istom zebnjom i drugačijom nadom
Tad je vidim kako gola hoda
Kroz moje misli i snove
I odlazi visoko i gubi se u nebu
Tamo gde besmrtni bogovi borave

LONDON

Kiša prolešnjeg dana
Blaga i topla
Ko mleko iz nedra nebesa
Stojim pred zaključanim vratima
Katedrale Svetog Pavla
Prekoputa Big-Ben otkucava
Ponoć il' podne
Magla pada i London tone u maglu
I sa njim Engleska i ceo svet
Jurili smo sudarajući se ulicama
I vikali otečenih lica i usana
U golemom strahu i mraku
A iza naših leđa tekla je Temza
Tužna reka u tužnom gradu

Na Trafalgaru kiša prestaje
I magle nesta sjajno sunce zasja
U kapima kiše na mojim trepavicama
I svet se ponovo rodi dva goluba
Sleteše na moja ramena kao u priči
Jedan beli drugi sivi
Napustili su vesele engleske šume
I sad žive o trošku države i grada
Kao da su debele opštinske čate
A ne vesele nebeske ptice

Al' vremena se menjaju države i narodi
Vremena se menjaju ostajući ista
Menjam se i ja nekad sam voleo
Plavokosu Švabicu a sada crvenokosu
Irkinju

Hajd-park nas dočekuje ćutanjem
Prepun kiše sa drvećem punim rose
Drvo i ja se gledamo prepoznajemo
I padamo jedno drugom u zagrljaj

PARIZ

Endrju Holidej rekla je nou
Na bulevaru Sen-Mišel u Parizu
Blago u svetlom vazduhu zvučale su njene
reči

U mirisu ljubičica
Kao da je rekla jes ja sam hodao opijen
Pored nje u mirisu ljubičica
A onda je odletela za Ameriku

Noću silazim među ološ
Međ' pijanice kurve i narkomane
Sam sam sasvim sam
I slušam kako iza zida izbija sat
Koje je ovo doba koji vek
Koliko još ima do smrti
Silazim u metro svetina kulja
U magli duvanskog dima
Podzemni hodnici gutaju ljude
Ko sami hodnici pakla
Sâm sam sâm
Kao na uzburkanom moru
U čamcu bez nade i zemlje na vidiku

Noću mi dolazi Endrju Holidej
I govori čarobnu reč jes
I mada prepun sopstvene smrti
Ustajem i otvaram vrata
Al' nikoga nema
To samo more šumi u mojim ušima
Pesmu očaja rastanka i smrti

dve pesme

radoslav milenković

PRVI PROBLEM

zbog čega se kupam paničnom brzinom
i stalno proveravam jesu li se
vrata vaku-UMA MOGA
sig-URNO za-KLJUČALA.
to se ja valj-DA sti-DIM
majke i oca zauvek obučenih
i njih-OVOG ne-NAMERNOG u-PADA.
možda se zbog toga kupam i
presvlačim veoma neredovno
(tek da ne za-RASTEM U ko-ROV).
ah
sveden na sebe samo
(sv-EDENA je na sebe s-AMO
REČ SVAKA).
nemam dovoljno hrabrosti ni da se
iz-BRISEM.
kapljem kroz plafon NA spr-ATU- niže —
od-VAŽNO u pa-KAO ho-DIM.

DRUGI PROBLEM

i dru-GO
š-TO k-AD po-KUŠAM
da na-PISEM NESTO.
kad prtinim.
zaš-TO težim nabra-JA-
NJU. ne-SVESNO to činim. ČINIM možda—
no i...
o-DAKLE tu uz-BUĐENJE
slično orgazmu.
o-DAKLE ta proto-PLAZMA. magma.
to zu-JANJE što se čuje iz lokvanja
kraj koga moja
g-LAVA p-LOVI. odr-LJUBLIENA.
ptica po-KLEKLA. t-AJ vaku-UM
itd.

moje me pap-UČE če-KAJU.
spremne.
ah. otići. po drugi put.
neop-HODNO.
ne-KUDA.

proveravaj svoje srce

danica vujkov

1. Zalazak sunca je veličanstven. Makar u tom trenutku čovek bi morao razmišljati o prošlosti, mada ni tada ne bi saznao sve ono što bi želeo. Ipak, proveravaj svoje srce. Svet koji te okružuje, koji diše zajedno s tobom. Da li ćeš saznati nešto i o prošlosti? Da li je čovek smrtni i unapred poražen? Ali, i u svom naizbežnom porazu, on mora živeti u skladu sa svim što je ljudsko, i sa prirodom.

2. Šta mi ostaje posle ovog dana? Pisma mladog ljubavnika ili nešto još gore. (Ali, ne očajavaj kad znaš da je tvoja mladost večna.) Gasi se sunce u smiraj dana. (Morski talas, morska pena, pružam ti ruku, besmrtna Marina! Ali ne daj se, svet je tvoj!) Koliki je taj zanos, kad u život ne može da stane? Objasniću. Govorila sam ovako: mnogo je to za tebe, mladi ljubavniče! Izdržati nećeš, igra nije bezazlena. Tu pisma ne pomažu. Opasno je! Nije to luster što svetli noću, nije to film u boji, nije to prazna reč, nije to fotografija na kojoj poziraš. To je ljubav koja u život ne može da stane. Govorila sam: pitaj sebe šta tebi od mene treba. Pitaj sebe pre svakog sna: ZAŠTO. Ali ti zaspis, a i ne dočekaš noć. I tu je kraj!

3. A ja? Htela sam da zavirim u prošlost. Međutim, sve je to već davno poznato, i ponavlja se.

(Ali, sudbina se izdržati mora.) Ni čežnja, ni patnja, već ljubav! A sada ova slika: Petrovaradinska tvrđava. Predvečerje... Na nebu se otvara noć... Dunav se širi ispred mojih očiju.) Okreni se i ne gledaj!.. Naslanjam glavu na tvoje rame. (Nežnost). Miris tvoje kože. Tvoja ruka. Tvoja koža.

(Tek sada shvatam da se sve to može samo doživeti, a teško ili gotovo nikako rečima opisati. Doživljaj je bio veći i snažniji od svih reči koje bih ovde mogla napisati.) Ali, tu nije kraj!

bezbroy puta nad mašinom

miodrag petrović

bezbroy puta ponavljajući ono što su drugi rekli

ostajem prepušten praznom prostoru
u kome bez ljubavi
ukočeno me gleda ništavilo, nad mašinom
na kojoj brzo kuca
na kojoj brzo srce kad mu je teško bije
i neće da stane
koje me deli
dok me deli
dok sam još u punoj snazi
dok krv još struji
voda vri
mučnina u srcima koja se grle
zatvaram vrata
zakivam prozore debelim letvama
gasim svetlo
zašto tako laju psi zvone na vratima
lupaju šakama
nisam kod kuće
kažem nisam.

privlačim stolicu
knjiga se nastavlja
tamo gde smo se uputili

hitamo kao mlada divljač što
diže se
što se diže i pada
tvoj glas tvoji koraci
odozgo odozdo
knjiga se nastavlja

da dam smisao
neznanju
da skuvam čaj
uzimam breme slame
i palim
kuću
palim sve u kući
ti si mala misao
da preskačemo vatru
beskonačna
odakle dolaziš
lepo se predstavi
kaži svoje ime

paket za mamu

milan mrdalj mrđa

Jedno ćebe
marama
čarape
crne zepce
nekoliko kilograma
južnog voća
flaša gustog soka
kutija šećera
keksa
kafe
bombonjera
sve to zapakovano setom
šaljem na najdražu adresu
MILICA S. MRDALJ
59306 ERVENIK

Već vidim majku u avliji
pod starom murvom
u hladu
pod okom suzu
čujem glas
E RANO MOJA
NISI TO MORAO

samonikla

mihal ramač

Na arendi sto stoleća posnoj
Zavihorene vene sekli su njoj.
Naterala ih da zauvek oroče
njenog stocveta mirise prkosne.

Goloruka uvek protiv bajoneta.
Kap rose između sto vatara.
Opije i odvede nakraj sveta
I krik ne gudalo opet zakalemi.

Kamen lomi i grozdove zvezda
Krade nebu za medalje od zlata
što samoubilački skok statista
u trijumf kruniše i ova balada.

Obeščašćena uzduž i popreko
na samom rubu sna i čuda
bokori se bujno samonikla
iz svih smrti opet je vaskrsela.

S rusinskog preveo: J. TAMAS

noćni prizor

miloš lindro

DOGADAJ

Lik je izvan spokoja
spokoj izvan plavetnila
a plavetniko izvan mogućeg
Koga laže spokoj?

Ostaje oblik vreme ne
(sigurna je fikcija
zapašenog čoveka)
Čovek zastane i produži
da mu se poveri proizvoljno
da mu prepusti put
(oblik i sigurnost ostaje i nestaje)
Vremenom se produžava, produžava iznad
straha.

NOCNI PRIZOR

Nastupa tišina, tone svetlost
i izranja bezdan pred našim očima;
staje časovnik, unrtivi se golicanje
i otide tiho i nestade svet.

Spokojan užas nad našim glavama
železna strpljivost, ironija žuta.
Uz Rigela, oko Kanisa, ka Miraku...
Od pucanja prema bljesku
pa će nas čuvati, tešiti i kriti
nas, bačene
u zvezdani pesak.

NADOLAZI OPSTE

U momentu, kroz tren, vihar!
Nisko-sjasno, daleko... belo... poslednje
Ovo je glas dolazećeg sudara
iz kretanja i mirovanja, budućeg i prošlog
kad tišina istupi kroz vreme
nejasno (i oštro) duboko (i previše glasno)
kao znak, kao mač, kao odziv
s plačnim osmehom (njegovim belezima)
ima susedstvo (ovo je kazna)
u svojoj unutrašnjosti — imanentna
svojstva.

Kad se pretpostavi, istinski povodi
za nebulozna prekoračenja
rasejana u prostoru
krivca:
Posebna misao.

VELIKO SEĆANJE

Da nije bio zakopan čup,
tri puta da nije bilo temelja
ispod tri nanosa zemlje, da nije pepela
i drugih promena;
Na nije bilo pergamenta,
glinene biblioteke,
molitve, blagoslova, prokletstva,
obećanja, ubeđivanja, snova,
i straha i prkosa i mržnje,
nadmenosti, tvrdih kapija, idolopoklonstva,
naovamo, i dalje i još, i svagda
da nije narod, njegovih neprijatelja,
jedinih zaštitnika,
glasova više no što treba,
i još... još... do kraja vremena
Opstajanje će biti pomračeno
ali Postojanje svekoliko još nenastanjeno
u Velikim sećanju vremena.

Preveo: M. S. Volarević

BELSEKA:

Miloš Lindro rođen je 1952. godine u Koselu, u okolini Ohrida. Student je na Fakultetu za fiziku u Skoplju. U izdanju Književne omladine Makedonije 1977. pojavila se njegova knjiga pesama Polilema, za koju je dobio nagradu Studentskog zbora za poeziju, kao za prvu knjigu pesama. U ovom izboru su i neke pesme iz te knjige.